

MONS 2015 & VAN GOGH

GROTE OPENINGSTENTOONSTELLING MONS 2015, CULTURELE HOOFDSTAD VAN EUROPA: VAN GOGH IN DE BORINAGE, DE GEBOORTE VAN EEN KUNSTENAAR

MONS 2015 CULTURELE HOOFDSTAD VAN EUROPA

programma
op mons2015.eu

CONTACT

JOHAN VREYS
Persvoorlichter (NL)
+32 (0)474 63 66 41
johan.vreys@mons2015.eu

Perslink: pro.mons2015.eu

STICHTING MONS 2015

106 Rue de Nimy
7000 Mons (België)

De zaaier (naar Millet), 1890
© Kröller-Müller Museum

In 2015 is Mons (Bergen, België) Culturele Hoofdstad van Europa. Met ruim 300 officiële evenementen – tentoonstellingen, film, theater en dans, mode en design, muziek en andere artistieke manifestaties – beoogt deze middelgrote Waalse stad in de provincie Henegouwen via cultuur een sociaaleconomische metamorfose te ondergaan. De grote openingstentoonstelling (25 januari t/m 17 mei 2015) is gewijd aan Vincent van Gogh (1853-1890), meer specifiek aan de jaren die de Nederlandse kunstenaar in de Borinage (1879-1880) doorbracht en waar hij de beslissing nam om kunstenaar te worden. In de tentoonstelling zijn ruim 70 schilderijen, tekeningen en originele brieven van Van Gogh uit diverse internationale collecties te zien, waaronder omvangrijke bruiklenen van het Van Gogh Museum en het Kröller-Müller Museum. Tevens zijn van andere kunstenaars meer dan twintig werken opgenomen die hij kopieerde of die van invloed waren op zijn oeuvre. Niet eerder is dit thema zo uitgebreid behandeld in een tentoonstelling.

Van Gogh woonde en werkte van december 1878 tot in oktober 1880 in de Belgische mijnstreek de Borinage. Hij hoopte daar een loopbaan als evangelist te beginnen, maar dat mislukte. Na een lange tijd van overpeinzingen besloot hij in augustus 1880 om kunstenaar te worden. Van het werk dat hij in de Borinage maakte – tekeningen van

Met de steun van

mijnwerkers en hun familie, het landschap, maar vooral vele kopieën naar prenten en tekenvoorbeelden – bleef maar weinig bewaard, evenals van de tekeningen die hij aansluitend in Brussel (oktober 1880-april 1881) vervaardigde. Maar het belang van de maanden waarin Van Gogh zijn eerste schreden op het artistieke pad zette, is niet alleen gelegen in zijn productie uit die tijd. Hij maakte toen keuzes voor een bepaalde koers en voor motieven die hij zijn hele carrière trouw zou blijven.

De alledaagse realiteit en het leven van arbeiders en boeren zouden hem altijd blijven boeien, niet alleen door het voorbeeld van schilders als Léon Lhermitte, Jules Breton en Jean-François Millet, maar ook door zijn confrontatie met de zware levensomstandigheden van de mijnwerkers en andere arbeiders in de Borinage. Van de weinige bewaard gebleven werken uit die tijd zijn in de tentoonstelling diverse voorbeelden opgenomen, waaronder een tekening uit 1880 van een maaier met sikkels, naar een voorbeeld van Millet, uit het Uehara Museum of Modern Art in Shimoda (Japan). De verblijfplaats van dit werk was tientallen jaren onbekend en het werd niet eerder tentoongesteld.

Echo's van motieven die hij in de Borinage tegenkwam klinken door in zijn latere werk: eenvoudige boeren en arbeiderstypes en de armzalige hutten waarin zij woonden blijven gedurende zijn hele carrière, ook in zijn moderne Franse werk, van belang. De thuiswevers die hij in 1880 tijdens een tocht naar Courrières in Noord-Frankrijk zag en zeer bewonderde, legde hij vast toen hij ze vier jaar later in Nuenen (Nederland) opnieuw tegenkwam. Van al deze thema's is een overzicht te zien in de tentoonstelling.

© Warner USA

In de Borinage had Van Gogh in het tekenen geoeft door het in zwart-wit kopiëren van prenten naar geliefde kunstenaars, waaronder Jean-François Millet. In Saint-Rémy greep hij terug naar zijn beginjaren door opnieuw kopieën te maken – maar nu in kleur met verf. Van deze kleurrijke werken zijn er acht te zien, waarvan er enige geconfronteerd worden met de vroege kopieën. In Auvers-sur-Oise, waar hij de laatste twee maanden van zijn leven verbleef, schilderde hij nog eens vol enthousiasme de pittoreske huizen en eenvoudige hutten met strodaken. Het schilderij Straat in Auvers-sur-Oise (1890) uit het Ateneum Art Museum in Helsinki en een van zijn belangrijkste late werken, is hiervan een fraai voorbeeld.

Aan de basis van de tentoonstelling ligt uitgebreid onderzoek, waarvan verslag wordt gedaan in de begeleidende catalogus. De essays in dit boek beslaan een breed scala aan onderwerpen die van belang zijn met betrekking tot Van Goghs vroegste ontwikkeling als kunstenaar in de Borinage: het belang van die begintijd voor de rest van Van Goghs carrière; zijn tekeningen uit die vroege tijd; de brieven die hij toen schreef; de maanden in Brussel voor en na de Borinage; de economische, sociale en culturele omstandigheden in dat gebied in de tijd dat Van Gogh er verbleef; de lange tocht die Van Gogh indertijd maakte naar Courrières, waar Jules Breton woonde; en bij wijze van nabeschouwing de reputatie van Van Gogh in België tussen 1890 en 1914.

HOLLYWOOD IN DE BORINAGE

Op diverse manieren wordt in 2015 aandacht besteed aan de komst van filmregisseur Vincente Minnelli en hoofdrolspeler Kirk Douglas naar de Borinage, zestig jaar eerder, voor de opnames van

de Oscarwinnende film *Lust for Life* (1956) over Vincent van Gogh. Naast opnames in Nederland, Parijs en Zuid-Frankrijk streek het opnameteam van Metro Goldwyn Meyer (MGM) gedurende acht dagen ook neer in de mijnstreek. De casting director rekruteerde een legertje lokale figuranten, waaronder de nu 92-jarige Alfred Brion, en Jean-Pierre Bertiaux, die 10 was in 1955. Het leverde bijzondere getuigenissen op. In de tentoonstelling *Hollywood aan de voet van de mijn* (21 februari t/m 17 mei 2015) wordt aan de hand van historische documenten (foto's, persartikelen, voorwerpen) een beeld geschetst van het verblijf van Vincente Minnelli en zijn crew in de Borinage. Tevens verschijnt in februari 2015 een door het Koninklijk Belgisch Filmarchief gerestaureerde digitale versie (wereldpremière) van de film. Tijdens zijn onderzoek naar materiaal over deze periode ontdekte Philippe Reynaert, artistiek directeur film van Mons 2015, dat MGM zelf een making of van circa 20 minuten had gefinancierd en vond hij een exemplaar van het originele scenario met aantekeningen van de regisseur zelf.

RESTAURATIE VAN GOGH HUIS

In Colfontaine (voorheen Wasmes), westelijk van Mons, wordt het huis gerestaureerd waar Van Gogh aan het begin van zijn verblijf in de Borinage woonde. Van Gogh-liefhebbers kunnen er vanaf het voorjaar van 2015 onder meer terecht voor een presentatie over het leven van de kunstenaar in de Borinage. Het huis dat Van Gogh later in de Borinage betrok, staat in Cuesmes, vlakbij Mons, en is publiek toegankelijk.

VAN GOGH, 125 JAAR INSPIRATIE

Het uitgebreide Van Gogh-programma in het kader van Mons 2015, Culturele Hoofdstad van Europa maakt onderdeel uit van Van Gogh, 125 jaar inspiratie. Op initiatief van de Stichting Van Gogh Europe wordt het 125ste sterfjaar van Vincent van Gogh in 2015 uitgebreid herdacht met een internationaal programma. Meer informatie: www.vangogh2015.eu

Voor meer informatie en online tickets:
www.mons2015.eu

Noot voor de redactie:
De volledige online persmap is te downloaden via:
<http://pro.mons2015.eu/nl>

Voor meer informatie en beeldmateriaal kunt u contact opnemen met:

HEIDI VANDAMME
Persrelaties Nederland
heidi.vandamme@mons2015.eu
+31 (0)6 295 32 686

STICHTENDE INSTITUTIONELE PARTNERS

De stichtende institutionele partners liggen aan de basis van de oprichting van Mons 2015.

Wallonie

OFFICIËLE PARTNERS¹

Officiële partners zijn betrokken bij het gehele programma van Mons 2015.

PROJECT PARTNERS²

Project partners zijn betrokken bij een of meerdere evenementen van Mons 2015 die ze specifiek ondersteunen.

OFFICIËLE LEVERANCIERS

De officiële leveranciers brengen een logistieke ondersteuning in het kader van een transversaal partnerschap met Mons 2015.

1 OFFICIËLE PARTNERS

ING België is ook "presenting sponsor" van de *Van Gogh au Borinage*. Club Mons 2015 entreprises ondersteunt de pré-opening business.

2 PROJECT PARTNERS

Holcim en EDF Luminus ondersteunen de *Pôle Museal*. Verder is Holcim ook betrokken bij *Les 400 coups*. EDF Luminus brengt zijn deskundigheid bij inzake duurzame ontwikkeling aan de stichting Mons 2015. IDEA (Intercommunal de Développement Économique et d'Aménagement du Territoire), Invest Mons Borinage Centre (IMBC), la Société Wallonne des Eaux (SWDE), ORES (Beheerder van de Gas- en Elektriciteitsnetwerken), SOWALFIN (Financiële Partners voor MKB) ondersteunen de tentoonstelling *Atopolis*. Electrabel ondersteunt de openings- en sluitceremonies. EU JAPAN fest neemt deel aan *l'Ailleurs en Folie Tokyo*.

3 PROJECT LEVERANCIER

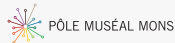
Het consortium bestaande uit Akzo Nobel Decorative Coatings, bedrijf Franki, architectenbureau A&G, bedrijven Gobert Matériaux en de bedrijven CIT Blaton, Knauf en Wanty, ondersteunt het project *Maison Van Gogh* te Cuesmes. Lixon ondersteunt de *Alhambra* en Gobert Matériaux ondersteunt het project *Arne Quinze* en *Les Ailleurs en Folie*. Cellumat ondersteunt het project *Dominoes*, het bedrijf Repamine ondersteunt *La Phrase* en Café Liegeois ondersteunt *la fête d'ouverture*, *le Café Europa* en de *Guinguette littéraire*.

4 PROJECT MEDIAPARTNERS

Télévision Mons-Borinage en Viva Cité ondersteunen de projecten *Grand Huit* en *Grand Ouest* zoals ook twee projecten van de *Bourse à Projet*. France 3 Nord Pas de Calais en TV5 Monde ondersteunen de grote tentoonstellingen van Mons 2015.

INSTITUTIONELE PARTNERS

De institutionele partners werken mee met de stichting Mons 2015 in het kader van hun missies.

MEDIA PARTNERS

De media partners zijn geassocieerd aan Mons 2015 en nemen deel aan de communicatie van het evenement in het algemeen.

PROJECT LEVERANCIER³

De project leveranciers leveren een bijdrage aan Mons 2015 door het ter beschikking stellen van hun bekwaamheid en deskundigheid.

PROJECT MEDIAPARTNERS⁴

De project mediapartners nemen deel aan de communicatie van verschillende projecten.

